

Dia Internacional de la Dona 8 de març

La cartellera reforça la presència d'espectacles amb una forta dosi de reivindicació dels drets de la dona

'Escena' és paraula femenina

J. Bordes
BARCELONA

La cartellera més femenina pel 8 de març. Per casualitat, o no, avui hi ha una notable presència de les dones als teatres. Si fa uns anys l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya editava un rànquing de la situació laboral de les actrius i les directores en les programacions dels principals teatres, ara sembla que (almenys puntualment) es revela un canvi notable. Aquesta setmana hi ha peces com *Jane Eyre: una autobiografia*, de Charlotte Brontë; *Yerma*, de García Lorca; *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, de Rodoreda, i la recuperació en clau de comèdia musical d'*Homes*,

de T de Teatre. Títols que denuncien el paper submís que la societat ha atorgat a les dones. Ho fan donant veu a les que s'hi van revoltar, des de la criada Zerfina fins a la mestressa Yerma. O la institutriu Eyre i la novel·lista Mary Shelley. Fins i tot *L'àncora salvatge* demostra ser el pal de paller davant d'un marit penell.

Projecte Ingenu ataca

'Barbes de balena' rescata la doctora Aleu tot denunciant la desigualtat entre home i dona avui

un Lorca d'alta volada poètica i profunda càrrega de denúncia. La seva voluntat d'humanitzar els personatges, de restar-los afectació dramàtica, ve acompanyada d'un espai escènic sublim, que tant narra com adjectiva. Al costat d'un vers cristal·lí, aporten una qualitat al moviment que esdevé, pràcticament, coreografia. Falta encara que la follia que revela la paraula es traspassi al cos de la protagonista (una valenta Alba José) que arrodonirà una proposta que també inclou veu i cant i una llum tènue, que apunta i encerta la intenció. Aquesta *Yerma* té alguna cosa d'atemporal perquè es mou pels prejudicis familiars de l'andalusia rural dels anys trenta però alhora fa

Una imatge de 'Yerma', de Projecte Ingenu ■ D, RUANO

gatzara amb aire de *bote-llón* amb les seves amigues o gasta Predictor per veure si està embarassada.

La dona, ahir i avui

Aquest vespre s'estrena al Maldà *Barbes de balena*, una peça que navega del passat al present per analitzar la situació de les dones. Un dels troncs centrals és la història de Dolores Aleu, la primera metge que va exercir, tot i la controvèrsia a la premsa i el suport d'alguns metges. Núria Cuyàs, besneta d'Aleu, la interpreta. La presa de la doctora va estar mal vista durant molt temps pel seu avi, se sobta

l'actriu. La doctora va advertir del perill de les cotilles en el cos femení. *Barbes de Balena* ha permès indagar sobre la història de les àvies i també ha ajudat a fer que les mateixes actrius s'adonin del pes de la societat sobre les dones, des de definicions de la Reial Acadèmia Espanyola que ara diu que modificarà, fins a l'estètica dominant, amb les sabates de taló com a substitutes de les cotilles, fetes amb el que es coneixia com a barbes de balena. Totes les propostes fugen del pamflet i exposen exemples gràfics i evidents. La pedagogia és femenina. També. ■

La sra. Florentina...
TNC (Sala Gran)
Fins al 2 d'abril

Jane Eyre
Teatre Lliure (Gràcia)
Fins al 26 de març

Homes
Teatre Condal
Fins al 17 d'abril

Barbes de balena
El Maldà
Fins al 9 d'abril

Yerma
Teatre Akadèmia
Fins al 2 d'abril

Mary Frankst.Shelley
Sala Fènix
Fins al 31 de març

Críticateatre

Jordi Bordes

Actituds troglodites en extinció

Homes

Directora: Carol López
Dilluns 6 de març, fins al 17 d'abril
al Teatre Condal

La nova versió d'*Homes* de les de T de Teatre arriba amb aire de musical. De fet, intercala cançons (i les balla) entre els monòlegs, que serien de *stand up comedy* si no fos perquè, sovint, dialoguen

entre elles, amb unes rèpliques que multipliquen la velocitat del text i amplien un matís, aparentment, prou primari. El repte és aconseguir una peça que retrati una relació ben superficial entre homes i dones i que gaudeixi ridiculitzant tots els papers de l'auca. El mèrit és que ho fan, rient-se de tothom, i que dona joc a les cinc actrius per lluir-se des d'una estètica

molt desinhibida, que exclou el purisme estètic de la societat capitalista imperant.

Aquest *Homes* evidencia que des de sempre hi ha hagut grans intel·lectuals (des d'Aristòtil fins a Sigmund Freud) i també grans poderosos (des de Napoleó fins a Donald Trump), preparats amb una cita verinosa en contra de les dones. Vaja, que la humanitat sempre es

mou en una actitud acció/reactió gens emancipadora.

Carol López va fer diana, com a directora artística de la Villaroel, el 2011, quan va construir *L'any que ve serà millor*, per denunciar la situació de la dona, amb uns monòlegs carregats de tòpics però sagnants com ganivets. De fet, ve a ser una revisió d'aquell *Homes*. Alba Florejachs (una Mary Sant-

pere del segle XXI) assumia un rol absolut en aquella producció. Ara, reparteix el paper amb dues *Polònies* més, Agnès Busquets i Mireia Portas, i amb Anna Barrachina i Glòria Sirvent. Són còmplices i construeixen un retrat esperpèntic juntes. Plantejant tots els tòpics d'un mascle ibèric que continua regnant. Aquest *Homes* no el destronà, més aviat el perpetua.